

SZW-Wetenschapsdag 2019

Innovatie, leren van het verleden, kijken naar de toekomst

Presentaties promovendi – thema Pensioen en insolventie

Pensioen en insolventie

Wim P.M. Thijssen

Advocaat bij Pensioenadvocaten.nl en AKD advocaten, notarissen & belastingadviseurs, tevens verbonden aan het VU Expertisecentrum Pensioenrecht

Deze presentatie is te vinden op www.thijssen-pensioen-informatie.nl

Doel- en vraagstelling onderzoek

Doel

Onderzoek naar de gevolgen van insolventie van

- De werkgever
- De (gewezen) deelnemer of aanspraakgerechtigde/pensioengerechtigde anderszins
- De pensioenuitvoerder

voor pensioen

Vraagstelling

Leidt insolventie tot aantasting van pensioen, of kent het recht beschermingsmaatregelen

Typering van mijn onderzoek

Aard van het onderzoek

Het onderzoek betreft een juridisch (privaatrechtelijk) onderzoek

Aanpak

Vanuit het algemene vermogensrecht, het verzekeringsrecht, het arbeidsrecht, het insolventierecht en uiteraard het pensioenrecht worden de gevolgen van insolventie voor de diverse deelonderwerpen onderzocht, bijvoorbeeld:

- Welke zijn de gevolgen van premieachterstand van de werkgever voor pensioenopbouw
- Welke zijn de gevolgen van toepassing van de wettelijke regeling voor schuldsanering of faillissement op een natuurlijke persoon voor zijn of haar pensioen
- Welke zijn de gevolgen voor de bij een pensioenuitvoerder ondergebrachte pensioenen van insolventie van die pensioenuitvoerder

om vervolgens te onderzoeken welke wijzigingen mogelijk zouden zijn om als knelpunt ervaren consequenties van regelgeving te redresseren

Omvang

Naar verwachting 200-300 pagina's

Methodologie

In het kader van het onderzoek worden de toepasselijke wetgeving en de relevante rechtspraak en literatuur onderzocht. Voor gesignaleerde knelpunten ("waar gaat het mis met pensioen als gevolg van insolventie") zullen denkbare oplossingen worden aangedragen, waarbij de voor- en nadelen voor de diverse rechtssubjecten zullen worden geanalyseerd

Bevindingen van mijn onderzoek

Bevindingen:

1. Een bijbetalingsplicht voor de werkgever bij wettelijke waardeoverdracht bestaat slechts als die is overeengekomen (“informed consent”; zie mijn artikel TPV 2014/22 “Wie betaalt de rekening voor waardeoverdracht?”)
2. Het criterium “onredelijke benadeling” van art. 22a en 295, lid 6 Fw. geeft de mogelijkheid van maatwerk, maar kan leiden tot ongelijke behandeling in gelijke situaties, afhankelijk van de behandelend curator, bewindvoerder en/of rechter-commissaris (zie mijn annotatie in PJ 2019/96)
3. De Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars (Stb. 2018, 491; kamerstuknummer 34 842) leidt tot veel vragen bij toepassing op pensioenverzekeringen

Boodschap aan SZW

Boodschappen aan de wetgever/SZW:

1. De wetgeving rond uitvoeringsovereenkomsten dient zodanig te worden ingericht/verbeterd, dat werkgevers niet met verborgen pensioenkosten worden geconfronteerd (bijvoorbeeld: bijbetalen bij waardeoverdracht, betalen van kosten na premievrijmaking van verzekeringsovereenkomsten, bijfinancieringsverplichtingen aan pensioenfondsen – denk aan HR 10 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1134 inzake PF Alcatel-Lucent)
2. De wetgeving rond het FTK en pensioenkortingen bij pensioenfondsen moet niet op een moment dat pensioenkortingen volgens die wetgeving noodzakelijk zijn “pour besoin de la cause” worden aangepast om pensioenkortingen te voorkomen, daar dat het vertrouwen in de wetgever méér aantast dan toepassing van de duidelijke wetgeving
3. De Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars dient voor pensioenverzekeringen te worden uitgewerkt in nadere (materiële) wetgeving

Vragen voor discussie

Discussiepunten:

1. Vindt u dat werkgevers met extra pensioenlasten moeten kunnen worden geconfronteerd op grond van keuzemogelijkheden van (gewezen) werknemers waarop de werkgever geen invloed heeft (zoals gebruikmaking van het wettelijk recht op waardeoverdracht)?
2. Vindt u dat pensioenen bij insolventie/toepassing van de schuldsaneringsregeling/bij faillissement van een aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde afkoopbaar moeten zijn ten behoeve van de crediteuren?
3. Vindt u gelegenheidswetgeving wenselijk ter voorkoming van pensioenkortingen die onder een bewust gekozen wettelijk kader, waarin de belangen van jongeren en ouderen bewust zijn gewogen, noodzakelijk zijn?